

BONA PAU

94452
6444

Nº 619 Any LII - MONTUÏRI - SETEMBRE - 2004

Els Cossiers de bell nou protagonistes
de les festes de Sant Bartomeu

BREUS

Contra l'ús d'explosius

Una vintena de veïns de la pedrera de Sant Miquel davant la incertesa que sigui realitat l'ús d'explosius es varen manifestar el passat 12 d'agost just davant la pedrera per fer palès els seus temors "que el Consell els doni les llicències pertinents per tornar esclatar" en considerar que els efectes de les terribles detonacions són devastadors en un perímetre de 3 o 4 quilòmetres i suposen un atemptat medi ambiental.

Montuïri al Fons de Solidaritat

Del darrer número de la publicació que edita el "Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació" (juny 2004) copiam el següent fragment: "Volem des d'aquestes pàgines donar la benvinguda a un nou soci, l'Ajuntament de Montuïri, que suposa l'ampliació de la base social del Fons..." Una realitat llarg temps desitjada i ara acomplida.

Carabasses per adornar

Pep Roca "Tavet" fou el primer plaer que va començar a vendre, al mercat de Sineu el passat 18 d'agost, carabasses per adornar la casa i que estan molt de moda, segons una informació que publicava el diari Balears el dia següent, acompanyada d'una foto molt expressiva a la qual es veia el montuïrer satisfet i amb molt de gènere.

BONA PAU
Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles
Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Majrta, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Joan Barceló Cerdà, Lluís Servera Sitjar, Jaume Palou Garau i Miquel Llabrés Jaume.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93
Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Dèposit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

L'equip d'atletes del Montuïri 91.8 amb els àrbitres de les proves duites a terme durant les passades festes de Sant Bartomeu

El dimoni amb vestit nou

Enguany el dimoni ha estrenat vestit nou, idèntic al que portava "es dimoni Coll" fa cent anys. Se n'ha fet un rèplica perfecta i pintat per Mateu Rigo, antic col·laborador de Bona Pau. Un vestit que ha sortit molt encertat, ja que s'ha aconseguit el color de sac que altre temps portava. Ha continuat essent-ho el jove Joan Mesquida Llinàs, de can "Serra", qui per cert, acabat de sortir el passat 15 d'agost es rompé una banya. Ara bé, el dissabte de Sant Bartomeu ja tornava sortir amb l'excrecència adobada.

Per on anirà el desdoblament?

La carretera Palma-Manacor en passar pel costat del Puig de Sant Miquel farà que el Consell es trobi en una difícil disjuntiva, ja que per una banda el Puig es zona declarada ANEI (Àrea Natural d'Especial Interès) i per l'altra, la pedrera que funciona sense permisos. De qual-sevol de les maneres els trons o esclafits tornaran sacsejar a l'hora d'obrir la carrera.

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS**Rellevant**

El gran nombre d'actes culturals duits a terme amb motiu de les festes de Sant Bartomeu és un detall cultural rellevant. A més dels 9 expositors d'arts plàstiques s'hi han d'afegir el pregó, les audicions musicals, els tallers de manualitats, el concurs de dibuix, la setmana fotogràfica i el concurs de conte curt. Una llista satisfactòria que es pot qualificar d'excel·lent.

Malcriadesa

No un, sinó més d'un foren els nins de Montuïri que aquestes passades festes i essent-hi presents els seus pares espanyaren a posta cadires de les que l'Ajuntament havia disposat perquè poguéssim contemplar d'asseguts els espectacles de plaça. Era llastimós contemplar com alguns pares ni tan sols els advertien. "Paga el poble", fins i tot fou la resposta d'algú: Increïble!

Els balls dels Cossiers, la salsa de les festes

Les tradicionals sortides dels Cossiers, tant la del dia de la Mare de Déu d'agost com la del dissabte de Sant Bartomeu, a manera de preàmbul de les festes, són possiblement els dos moments més esperats i els més significatius de les celebracions patronals de Montuïri; uns actes que congreguen a plaça, a més d'una gran part dels montuïrers, multitud de persones arribades d'aquí i d'allà per participar i gaudir d'un espectacle únic, gojós, emocionant tant pels mateixos montuïrers com per tanta gent —enguany possiblement més que altres anys— que compareix a delitar-se amb nosaltres d'aquest anual esdeveniment, com si cada any oferís una diferent i especial significació.

Cossiers i dimoni, flabioler i xeremiers són, com sempre, els protagonistes d'aquests especials, únics i inimitables actes de començament de festes, de 10 dies —del 15 al 25— en què als montuïrers els correspon viure immersos dins unes festes que nosaltres sabem assaborir amb tota la seva substància. Ja pòt comparèixer qualsevol extern, però no serà capaç, per no dir apte, de percebre i experimentar el saborino d'aquestes festes montuïreres.

És aquí, sols a Montuïri on es pot comprendre l'especial fesomia de les festes de Sant Bartomeu. Aquella bulla que exterioritzava la joventut montuïrera, tant el dia de la Mare de Déu com el dissabte de Sant Bartomeu no té comparació ni similitud a cap altre lloc del món. És única, especial i característica del nostre poble. Aquell ambient, per exemple, que es viu i palpa quan els Cossiers són a Completes, mentre una incomptable gernació espera impacient i ansiosa l'inici del recorregut per les places i carrers de la vila, és extraordinari i indescriptible.

Aquelles vertiginoses corregudes que a esclata cor duran a terme per a no esser aglapits per les corretjades del dimoni i, gairebé després de cada ball, encara conclouran amb un crits de visca i sonats aplaudiments al mateix banya verda.

Altres actes també significatius de les festes tenen una especial importància per a cadascú i en general són molt participats. Durant aquesta esmentada desena enguany hem pogut gaudir de la mostra de 9 expositors, dels tradicionals concerts de la banda de música, de projecció de pel·lícules, del pregó, del lliurament del premis del Concurs de Conte Curt, de tallers de manualitats, del cinema a la fresca, de les carreres de carretons, del concurs de dibuix infantil, de la diada de pinacle i truc, de jocs d'aigua, del bingo, ginkama, hot cycling, nit de play back, carreres de kars, d'atletisme, bàsquet, concurs de triplés, concert internacional de música, concert de "Camí de l'Èxit", diada de caça, homenatge als majors, completes, ofici, focs artificials, berbenes, futbol, corregudes de cintes, a peu i rompre olles, parc temàtic infantil, teatre a plaça i traca final. Tot un extens i intens programa d'actes festius dels què cadascú va poder adellitar-se segons les seves preferències. Ara bé, l'actuació dels cossiers amb les seves seculars danses a més de ser l'inici oficial, constitueixen la salsa que des d'anys immemorials continua perpetuant les tradicionals festes de Sant Bartomeu.

O. ARBONA

En començar Completes la plaça estava estibada de gent

SENY

LES CORREGUDES

Han perdut tot aquell encant que tenien tant les corregudes de cintes com les de a peu o a peu coix de la segona festa de Sant Bartomeu. Són molt diferents d'aquelles que fins a mitjan segle passat se celebraven en Es Dau. Aleshores eren unes corregudes allà on els nins, nines, joves i majors demostraven la seva habilitat, entrenament o disposició de córrer amb manco temps un determinat espai. I ja no diguem d'aquelles corregudes que fa un segle es disputaven amb els peus i cames dins sacs pujant el carrer de les Corregudes —d'aquí li ve el seu nom— on, amb molt d'esforç, un bon grapat de joves de la vila es provaven per veure qui primer arribaria a la meta i se'n portaria aquella joia fermada a una canya acabada de collir, que tal vegada era un conill o unes espadnyes o una botella de suc.

Però aquests darrers anys, certs papàs i mamàs, padrins i padrines pretengueren demostrar que els seus descendents serveixen per qualche cosa més que allò que la gent es pensava, o portant-los a les corregudes exhibirien un impacte espectacular.

I això va fer que les corregudes perdessin aquell al·licient d'antany, essent, a més, que les joies que s'havien preparat per a gent madura s'haguessin de donar a nins petits —com fou el cas de botelles de licor— i que en arribar l'hora de les vertaderes corregudes ja no hi hagués premis i, en conseqüència, s'haguessin de donar per acabades.

I qui en tengué la culpa? De totes maneres, en vistes a anys següents convé que es programin d'una altra manera i, si es convenient, que s'habiliti un lloc on els progenitors puguin mostrar les habilitats dels seus descendents.

SALOMÓ

Una illa de tarongers i vinyes i unes paraules sobre la poesia

La mar Mediterrània que ha marcat el nostre entorn ens proporciona paisatges calcats als nostres. A l'illa més gran de totes hi trobam sementers inacabables de tarongers i vinyes i de rostolls extensíssims que confirmen que ens situam en el graner de Roma. Parlam de Sicília. Un lloc coronat pel majestuós volcà Etna de més de tres mil metres on es diu que es va llançar el filòsof Empèdocles d'Agrigento per comprovar si era o no era immortal deixant les sandàlies a la vorera.

La terra volcànica siciliana és molt fèrtil i crida l'atenció topar-se amb terres de conradís on sembren les figueres de moro perfectament alineades.

La Magna Grècia, així va ser coneguda a l'antiguitat pel seu lligam amb l'antiga Grècia, és un indret d'extraordinari interès cultural. Sols

pensant en clau de cinema cal associar-la a títols com "El Guepard" amb aquell lema famós: "Tot ha de canviar perquè res no canviï" o la mateixa "Kaos" dels germans Taviani basada en l'obra del Nobel, Luigi Pirandello, on recrea a una de les parts la pròpia vida de l'autor que, vell i cansat, torna a ca seva i encara pot conversar amb la seva mare com quan era infant. O les més recents "Cinema Paradiso" o les versions de "El Padrino" de Coppola entre moltes altres.

Una illa, d'altra banda, molt lligada a la nostra cultura. Unes dades curioses ho testimonien. A Messina, una ciutat de l'extrem oriental, l'any 1313, en Ramon Llull hi va passar tot un any i també hi ha un temple anomenat "Temple dels catalans" amb una inscripció que ho certifica. Per l'estret de Messina va creuar l'expedició que portà a Costa i Llobera i Maria Antònia Salvà cap a Terra Santa. Fruit del viatge sorgiren les magnífiques "Visions de Palestina" del primer. També la petjada que deixà Sicília en la poesia de Damià Huguet és prou significativa i val la pena observar-la apassionadament.

Però és amb un fragment d'un discurs sobre la poesia —disculpem

amable lector/a si sempre m'encisa la mateixa llum— que pronuncià el poeta sicilià més universal, Salvatore

Quasimodo l'any 1946 amb què acabam el nostre breu article. Un poeta que va escriure tres dels més importants versos del segle XX perquè descriuen la fragilitat i la soledat de l'ésser humà actual: "*Cadascú està tot sol sobre el cor de la terra/ ferit d'un raig de sol/ i de sobte, l'horabai-xa*".

El debat de fons del discurs del que parlàvem és la funció de l'art i de la poesia en un món desfet per la guerra i pel dolor. Diu al final: "*Refer l'ésser humà: aquest és el problema capital. Per a aquells que creuen en la poesia com un joc literari, que consideren el poeta un extrany a la vida, un que puja de nit a les escales de la seva torre per especular sobre el món, deim que el temps de les especulacions ha acabat. Refer l'ésser humà, aquesta és la tasca.*"

La poesia no pot viure al marge del sofriment humà. I pot contribuir a refer l'ésser humà (*rifare l'uomo*) des de la seva petita senalleta de paraules al costat de les altres arts i de tantes persones que amb les seves vides generoses i senzilles la fan veritable.

LLUÍS SERVERA SITJAR

ORTOPÈDIA

C.Φ.P.

CENTRE ORTOPÈDIC PALMA

- Ajudes tècniques
Cadires de rodes, llits sanitaris,
grues, caminadors...

- Plantilles a mida
- Òrtesi i pròtesi
- Ortopèdia esportiva
- Departament de mastectomia

C/Reina Esclaramunda, 4 - 07003 Palma

Tel.: 971 717 933

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

SALUT

Consells per prevenir l'artrosi de genoll

Evitar caminades inútils.

Camini el necessari. No abusi de passejades.

- Evitar estar dret llarg temps.
- Reduir baixar i pujar escales.
- Evitar estar agenollada.
- Intercalar temps de descans al treball.

- A la cuina, disposau d'una cadira, per exemple per pelar patates. Tot quant puguis fer d'assegada no ho facis de dreta.

- Com que hi ha moltes dones que tenen artrosi, són obeses i solen tenir varius, no han d'usar lligues. La lliga dificulta la circulació de retorn i això fa que el peu i el turmell estiguin lleugerament inflats. És aconsellable usar "pantys" o partalligues.

Tractament medicamentós

Actualment podem ser més optimistes que fa uns anys.

L'important en el tractament és:

1. Consultar amb el seu metge.
2. Alleugerir el dolor. Començar amb el més simple que hi hagi, per exemple Paracetamol, Nolotil, etc.
3. Si no millora, donar petites dosis d'antiinflamatoris, sempre després de les menjades i amb protecció gàstrica. Si hi ha vessament s'ha de buidar.

4. Fer exercicis de pedalejar.

5. Massatges amb qualsevol pomada, totes són semblants.

El tractament actual amb preparats biològics ha millorat molt el pronòstic.

S'han de prendre d'una manera més constant i durant llargs períodes de temps.

Són medicaments que entren a la Seguretat Social.

Gimnàstica del genoll

- No convé gaire fer bicicleta ja que pot ajudar al desgast articular.
- L'exercici més important consisteix a augmentar la força del quàdriceps.

Com fer-ho?

1er.- Assegut al llit, o a una taula alta i que el peu no toqui al terra.

2on.- Col·locar sobre el peu un pes d'uns 2 quilos, per exemple un calcetí o dos plens d'arena.

3er.- Començar a aixecar la cama fins que estigui horitzontal. No aixecar la cuixa del llit o de la taula. Baixar de nou i tornar a pujar i així fer-ho 30 o 40 vegades. Amb cada cama i cada dia.

Consells per a Montuïri

I ara donaré uns consells locals per a les malalties d'aquest meravellós poble.

Per la seva localització a una muntanya, Montuïri és sens dubte el poble més bonic del Pla de Mallorca.

Els montuïrers, crec que no valoren ni reconeixen aquest regal, obra de Déu i herència dels seus avantpassats. La gent que ve per primera vegada es queda meravellada.

Com que vaig sortint del tema intentaré retornar a l'artrosi de genoll per un motiu fonamental: Quina relació pot existir entre els empinats carrers de Montuïri i l'artrosi del seu genoll? Sens dubte, hi ha una relació directa en el sentit que aquests

Els carrers de Montuïri no afavoreixen la millora de l'artrosi

meravellosos carrers no afavoreixen la millora de la seva artrosi, per això donaré una sèrie de consells:

1. Si no queda més remei que pujar i baixar el carrer un parell de vegades al dia, fer el possible per fer en una sola vegada el que has de resoldre; no ho facis dues vegades.

2. No empris gaiato, no serveix de res; utilitza una crossa, et recolzaràs millor i et donarà seguretat al caminar.

3. Utilitza sempre sabates amb tacons de goma per evitar patinar, cosa molt fàcil quan dus sabates de sola.

4. No pugis carregada, fes-ho amb el menor pes possible.

5. Utilitza sempre les voravies.

(Continuarà)

MIQUEL LLABRÉS

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

LA IMATGE COMENTADA

Han passat gairebé 52 anys des que es va tirar

aquesta foto que avui comentam. Era a la tardor de 1952 quan a la Sala Mariana aquest grup de 15 joves varen representar la comèdia "La Cenicienta", dirigida per una monja, sor Antònia de la Victòria, qui aleshores tenia al seu càrrec la formació i orientació de les al·lotes i joves que anaven a ca ses Monges. Una religiosa a qui per cert se la tenia en gran estima i consideració i a la qual moltes dones, ara ja majors, del nostre poble li

poden agrair una bona instrucció i educació de la que ara gaudeixen.

No sols va dirigir aquesta comèdia, sinó que també altres drames, peces còmiques, sarsueles, representacions que a més de servir d'entreteniment a les mateixes "actrius", també captivava llurs famílies i persones acostades en posar-les en escena.

Aquestes joves a més d'assetjar les obres que havien d'interpretar també cadascuna es veia obligada a fer-se amb el vestit que després portaria a la representació. Algunes vegades en tenien a ca seva, ja bé procedents d'un familiar o que havien pertangut a avant-passats; però altres, com fou per al cas de la posada en escena de "La Cenicienta", es varen veure obligades a agenciar-se'n un o bé de Ciutat —d'on, per cert, per a aquesta ocasió hi portaren els vestits d'home que posteriorment empraren— o bé amb més o manco manya i amb roba de ca seva, apanyar-se i elaborar-lo a mida i ben compost per a no desentonar de la resta. Basta observar amb un poc de detall aquesta foto per comprovar l'elegància i satisfacció amb què cada una

Durant els anys -1940-50-60 (sense despreciar els posteriors)- queien molt bé les comèdies a Montuïri

de les aficionades actrius porta el corresponent vestit.

Aquells anys —1940-50-60— queien molt bé les comèdies a Montuïri, les quals, generalment, es representaven a la Sala Mariana, una època que, es pot dir, va principiar als voltants del anys 1930, quan el vicari Munar "duia la doma", curolla que va continuar sobretot amb els vicaris Estelrich i don Bernat i encara anys posteriors. I pel que fa a les Monges, no va començar tan prest, perquè en els pobles el sexe femení estava més

arraconat, més en segon lloc pel que fa a aquestes representacions escèniques; ni tan poc abundaven tant les obres escrites expressament per a dones.

Tornem de bell nou i per acabar a aquesta foto. Ja n'hi ha més d'una de les al·lotes que veim que ens han deixat, altres no aparenten la mateixa desimboltura i han desaparegut un poc de l'escenari de la vida del poble. Però un grapat —no moltes— encara participen activament del quefer diari montuïrer. D'aquestes 15 que tenim aquí davant, les 10 dretes són: (començant per l'esquerra) Francisca Verger "de cas Secretari", Sebastiana Ribas "Xorri", Francisca Bauzà "de s'Adrogueria", Joana Lladó "de cas Ferrer d'Alcoraia", Catalina March "de sa Tenda", Catalina Verger "de cas Secretari", Margalida Jordà "de Solanda", Aina Socias "Vermell", Yolanda "Roca" i Marita Munar "de cas Metge". I les 5 assegudes són: Joana Amengual "de ses Veles", Francisca Sampol "Rossa", Catalina Rossinyol "Bou", Joana Arbona "Arbona" i Francisca Xamena "Xamena".

O. ARBONA

S'ha dit que...

Encara que per a l'horabaixa de divendres dia 6 a gairebé tots els portals de les cases del poble s'hi havia aferrat una octaveta anunciant que es passaria a recollir roba usada i joguines, molta gent, que ja estava escalivada, en va fer cas omís. I bé que va fer!

En el camí vell de Porreres, sobretot a l'indret d'Alcoraia, hi ha un munt de senyals de tràfic informatives perquè tothom sàpiga a què s'ha d'atendre, però sobretot perquè els ciclistes no és perdin. Però... no s'ran massa?

La nova electrificació de les campanes féu que l'anunci de la col·locació de banderes de dia 14 estranyàs molta gent. Es digué que aquell tocar no semblava d'alegria i fins i tot qualcú es va malpensar.

A les corregudes de la segona festa un nin de 8 anys va guanyar una botella de cassalla i un altre, de 12, se'n dugué una de whisky. Sortosament els pares se'n temeren abans d'obrir-les i així evitaren possibles mals majors.

Ara les corregudes de cintes són per a infants ajudats pels seus pares

o padrins. Els joves ja estan empegueits.

A les corregudes de peu passà una cosa semblant. Pares i padrins feien córrer els infants sense saber què corrien i pràcticament sols varen veure nins i nines. I clar, les joies preparades per a la gent d'edat foren entregades a aquests nins petits.

Tot el poble va saber que dia 15, a conseqüència d'una caiguda, el dimoni es va rompre una banya i que dia 23 ja estava de bell nou afegida, i com si res... Es veu que havia sortit amb molta fúria!

Tot va acabar amb un "susto" i això que no era la primera vegada que aquell home a resultes d'una picada d'abella havia hagut de ser traslladat a l'hospital.

Tot era optimisme —segons com es miri— en el Rector, a la seva tornada de l'Índia. Les misèries humanes d'allà havien calat fort, però amb els seus feligresos no podia ser pessimista.

Quan encara no havia acabat de penjar-se una dona del carrer de Baix, se'n adonaren, foren a temps de tallar la corda i així salvà la vida. Convé anar alerta amb les persones que sofreixen depressions.

Els cotxes arribaven fins a s'Hostal i ca ses Monges el dia de la inauguració del Torneig de sa Llum. Al camp hi havia moltíssima més gent de fora que del poble.

La polèmica en contra de l'ús d'explosius a la gravera del Coll no s'acabà. Els veïnats es manifestaren i d'ells, dia 13, en sortí una foto als diaris.

Alguns indicadors de dins el poble han estat mutilats i altres embrutats amb taques de pintura. Dolenties humiliants per a un poble civilitzat.

D'una caseta de fora vila dins So n'Amoianes una home i una dona se'n dugueren les teules amb un cotxe. Ara bé, un montuïrer que aleshores passava va retenir la matrícula i després els propietaris ho denuncia-

Psingulars

Miquel Sastre,
"Es Catalanet de Montuïri"

ren a la Guàrdia Civil. Així s'ha de fer!

Les projeccions de cinema a la fresca tengueren molt d'èxit, sobretot les pel·lícules infantils i en particular "Buscando a Nemo". Fins i tot alguns grandolassos gaudiren de debò!

EN XERRIM

Psingulars

Johnny, un equatorià resident a Montuïri i... molt punyetero

Tu poses el cap,
nosaltres els avantatges

L'AJUNTAMENT INFORMA

L'Ajuntament valora positivament la participació a les festes de Sant Bartomeu

Un any més les nostres festes patronals han passat. Des de l'Ajuntament hem procurat oferir diversió i entreteniment per a totes les edats i esperem haver-ho aconseguit.

El **cinema a la Fresca** una vegada més ha estat present dins les nostres activitats patronals, així com diferents jocs per als més joves, destacant enguany la gran Festa Infantil i de l'escuma que es va celebrar en Es Dau i que va estar animada pel grup infantil "Mallorca Festa", que va fer que aquest horabaixa es fes màgic.

Les persones majors celebraren altra volta la seva festa, un **homenatge als majors** de 80 anys que ja ha arribat a la seva edició 33, i que gràcies a la bona salut dels nostres padrins, enguany hem pogut homenatjar a més de 200 persones majors de 80 anys. Es va comptar amb la presència de la **Consellera de Sanitat** i afers socials, qui va agrair la presència de tots i va assegurar que dins el proper any les obres de la futura Residència per a la tercera edat de Montuïri es començaria a posar en marxa. El grup de Xeremiers de Montuïri varen animar la festa.

Malgrat que enguany la **revetlla** caigués en dilluns, tots els montuïrers i visitants varen voler estar presents a la sortida dels **cossiers i dimoni** que una vegada més aconseguiren que tot el poble sentís l'esperit de les festes. El dimoni enguany no anava de bromes, i més d'un se'n va donar compte. Corregudes, alegria i bon ambient varen ésser sa tònica general.

Tots els montuïrers varem tenir l'oportunitat de poder aplaudir i gaudir de les actuacions dels concursants de **"Camí de l'èxit"**, entre els que hem de destacar la de la nostra montuïrera: Marga Pocoví, que va aconseguir la màxima puntuació amb la seva actuació, i d'aquesta manera segueix estant en la primera posició d'aquest concurs.

En quant a la dècima edició del **concurs fotogràfic**, organitzat per l'Ajuntament, el número de concur-

La Consellera de Sanitat volgué ésser present a l'Homenatge als Majors

Una de les fotos de Maria A. Gallard, guanyadora del Concurs Fotogràfic

sants no va ésser el que es desitjaria, tal volta el tema refredàs a més d'un. Però tots els que hi varen participar varen trobar la màxima col·laboració en els personatges populars que varen retratar. En va resultar guanyadora Maria Antònia Rigo Gallard; el segon premi fou per Maria Teresa Nicolau Cerdà; tercer: Miquel Verger Gomila, quart: Rafel Estarellas Ribas, cinquè: Pere Febrer Mayol i sisè: Guillem Nicolau i Cristòfol Andreu.

Hem de recordar que el jurat del concurs fotogràfic valora el conjunt de totes les fotos realitzades per cada un dels concursants, no únicament una foto.

Moltes i variades han estat les **exposicions** que s'han pogut veure durant els dies que han durat les nostres festes patronals. I des de l'Ajuntament volem agrair l'interès que els diferents artistes demostren per poder venir al nostre poble a mostrar les seves darreres creacions.

L'Ajuntament de Montuïri vol agrair a tots els montuïrers la seva participació a les nostres festes, i molt especialment a tots els diferents grups de joves i no tan joves que han fet possible que un any més les festes de Sant Bartomeu fossin d'allò més sonades. Gràcies a tots.

Accident

Dia 11 una dona d'uns 60 anys que viu en el carrer de la Penya caigué dins una cisterna de ca seva. Després d'haver provat sense èxit de treure-la s'hi va amollar un picapedrer amb una corda, la fermaren i així la pogueren salvar. Quan arribaren els bombers ja estava defora, però així i tot va romandre un parell de dies internada a un hospital on hi fou trasllada amb una ambulància.

Repicar

Enguany de bell nou dia 14 les campanes tornaven repicar en so de festa com anunci de les de Sant Bartomeu. Es varen posar les banderes al campanar com es tradicional i la gent se'n va alegrar.

Presentació de la revista Lluc

Dia 16 a la sala d'actes de l'Ajuntament, la jove Catalina Mas Andreu féu la presentació de la nova etapa de la revista Lluc i d'alguns projectes culturals. Intervingueren Lleonard Muntaner, com editor, Pere

Fullana, Coordinador, i Damià Pons, Director.

Les festes de Sant Bartomeu

Un atapeït programa anunciava les festes patronals d'enguany el qual abraçava des de dia 6 d'agost fins a dia 12 de setembre, si bé tothom sap que són els dies 23, 24 i 25 els que realment són festius. De les festes d'enguany cal esmentar la nombrosa participació als actes d'aquestes tres dies.

Sopar a la fresca

Organitzat pel Patronat de Música i a benefici de l'Escola de Música s'ha organitzat un sopar a la fresca el dissabte dia 25 de setembre a la 21 hores a la Piscina d'Es Dau, amb l'esperança d'una nodrida participació.

Dia 16 fou presentada la nova etapa de la revista Lluc

Les carreres d'atletisme, una competició que durant les festes cada anys va a més

veterinaris
m o n t u ï r i

Camí de Ca'n Tamos, s/n
07230 - Montuiri
Tel./Fax: 971 64 66 49
clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- ☐ medecina general
- ☐ vacunacions
- ☐ cirurgia
- ☐ raig X
- ☐ ecografia
- ☐ animals exòtics
- ☐ perruqueria
- ☐ .....

CONCERTAU HORA

Antònia Mayol Mesquida "Caragola"

Amb el títol de Treballadora Familiar fa feina dins la Mancomunitat des Pla amb 18 empleades com ella

Discreta i no massa xerradora, sinó més bé una persona de suau i pausada conversa. Quan li preguntem sobre els diversos aspectes del seu treball contesta amb senzillesa, sense donar importància a la seva labor.

Estam segurs que totes les persones del poble que no es poden valer per elles mateixes físicament, que estan impedides o rendides per malaltia, accident o altres dolences, les d'edat avançada i els seus familiars tenen una alta opinió d'ella.

Ens referim a Antònia Mayol Mesquida, Treballadora Social o de Família que s'ocupa de servir i ajudar totes aquestes persones descrites i a les seves famílies.

Va néixer a Montuïri l'any 1947. De nina i sempre va anar a classe a ca ses Monges. Obtingué el certificat d'estudis examinant-se al Grup Escolar de Montuïri. Es casà amb Jaume Febrer el 1968. Tenen tres fills ja majors: Miquel, de 35 anys; Francisca, 31; i Pere de 23 anys.

De més jove i abans del treball en què s'ocupa actualment, era brodadora. Iniciem el diàleg en companyia d'una nina veïna seva, filla d'immigrants, d'uns 10 anys, que no es

perd paraula de la conversa.

– Quina fou la teva primera ocupació a més de brodar?

– Amb una amiga anàvem a fer feina a un hotel durant dos anys

–ens contesta–.

– Si no ens equivocam també treballares a la cuina de ca ses Monges, és així?

– Sí. De l'hotel vaig passar a fer feina ca ses Monges. Aquí s'inicià precisament aquest servei d'ajuda domiciliària. Amb una altra empleada ens ocupàvem, les dues, de les persones malaltes o impedides i ajudàvem també a les seves famílies al seu propi domicili fins que s'instituí oficialment, diríem, aquest servei actual d'assistència.

– Com t'hem de catalogar dins el teu treball?

– Tenc el títol de Treballadora Familiar. Abans vaig haver de seguir uns cursos, passar per unes pràctiques i uns examens.

– Hi ha algú més a Montuïri que es dediqui al mateix servei?

– De Montuïri, no; però ve diàriament una empleada com jo d'un altre poble per ajudar-me. A vegades també he d'anar a una altra localitat per col·laborar, per ajudar en aquests treballs.

– En què consisteix la teva feina?

– El meu treball és aixecar del llit, si procedeix, els malalts, ferits o impedits; rentar-los, arreglar l'habitació si és necessari i donar les medicines al pacient. Si el metge o l'infermera m'ho manen, don alguna injecció d'insulina.

– Quin és el teu horari de treball?

– Començ a les 7'30 del matí i acab a les dues o les tres de l'horabaixa. Però gairebé sempre he de tornar a sortir per la tarda perquè hi ha alguna necessitat. Els dissabtes i diumenges també estic de servei, especialment els diumenges al matí.

– Perdona la pregunta, però... a través de qui rebs el teu sou?

– El reb d'una entitat, diríem, reconeguda per l'Estat. Una part d'aquest sou l'han de pagar els be-

RESTAURANT

ES
REVOLT

Especialitat en

Pa amb oli amb sípia • Frit

Carr. vella de Palma, s/n • Telf. 971 64 66 00 • Montuïri

neficiats del servei a la Mancomunitat del Pla, de la qual el rebem a través d'una entitat bancària.

– On s'han de dirigir per sol·licitar els teus serveis?

– A l'Assistentia Social que ve cada dimarts a l'Ajuntament. També a l'Ajuntament o a jo mateixa.

– Quin temps fa que et dediques a aquest treball?

– Duc 15 anys de servei i afegiré que en aquest tipus de treball les necessitats va en augment.

– Són moltes empleades dins la Mancomunitat des Pla?

– La Mancomunitat des Pla, si no m'equivoc, està integrada per 13 pobles, si bé Porreres no està inclosa dins aquest servei, ja que el tenen dins el seu propi poble des de fa temps. Som, com voldria dir, de 18 a 19 empleades. A vegades, segons la feina, arribam a ser 20. Jo mateixa en ocasions, així com vénen a ajudar-me, també he d'anar a servir a altres pobles.

– Els vespres, estàs també obligada a desenvolupar aquesta tasca?

– No. El servei de nit no em pertany.

– Vas també als descampats?

– Sí, mentre sia de dia. M'hi trasllad amb el cotxe, a qualsevol lloc del camp.

– Estàs autoritzada per fer certes cures?

– Sí, com he dit abans, amb el control del metge i l'infermera puc fer certes cures i donar injeccions d'insulina.

– Per dedicar-se a aquesta feina es necessita una certa vocació; podries dir-nos què és per a tu i com sents aquest servei?

Ens mira amb un mig somriure als seus ulls. La nina que està al nostre costat i l'entrevistador esperam, pendents de la seva resposta.

– Tu ho has dit: hi ha d'haver una certa vocació per aquest treball. El faig amb molt de gust. Em sent satisfeta amb aquesta ocupació. És una satisfacció poder servir els malalts, unes persones que no poden

Enyora els vespres d'estiu de fa molts d'anys, quan la gent sortia els vespres al carrer, a la fresca, on canviaven impressions.

“Tots els malalts o persones ancianes agraeixen la visita d'algué que pugui estar uns moments amb ells”

valer-se per elles mateixes i també ajudar les seves famílies. Aquesta labor no és treballar amb màquines; es tracta de servir persones que ho necessiten, sers humans que han menester ajuda. Consider que és una labor molt humanitària i, repetesc, una satisfacció poder-m'hi dedicar. Té fins i tot les seves compensacions. A més de donar ajuda als qui ho necessiten, a totes les cases ens reben molt bé. He fet moltes amistats. Per a mi és molt important.

– En els inicis de la teva existència, quan començaves a fer-te càrrec del que passava al teu entorn, desitjaves dedicar-te a una altra ocupació o treball?

– Tal volta és una casualitat, però des de nina sempre vaig desitjar esser infermera o persona dedicada a atendre els malalts. Consider una gran sort haver pogut realitzar les meves aspiracions...

Momentàniament ha romàs callada.

– Volies afegir alguna cosa més?

– Sí. Pensava... Hem parlat de la meva ocupació. Voldria dir que a vegades surten també altres problemes, com són per exemple donar una mà quan estam en una família nombrosa, especialment amb nins, que en alguna ocasió notam manca d'higiene o altres dificultats que no esperes però que no les pots deixar de banda. I voldria dir, mentrestant, que moltes d'aquestes persones impedides, per no dir totes, postrades dins el llit o assegudes a una butaca sense poder-se moure, agraeixen de tot cor les visites que les puguin fer els amics, coneguts o persones interessades en visitar-los.

– Hem parlat del teu treball i dedicació als necessitats. Parlem un poc de tu d'un mode més personal. Quines són les teves aficions?

– Oh! Quasi no tenc temps per dedicar-m'hi. La meva afició és brodar. Jo era brodadora. Si tenc un moment lliure m'hi dedic. M'agrada molt.

– El dia que tens manco feina, com passes el temps?

(Continua a la pàgina següent)

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

(Ve de la pàgina anterior)

– Idò, treballant dins ca meva i arreglant la casa.

– **Digues-nos: del temps passat, quins han estat els anys millors o pitjors per tu?**

El seu somriure ha desaparegut.

– Perdona, però és que record més els anys de tristor que el temps alegre. Des del naixement de la meva filla ho vàrem passar molt malament.

Hem de fer un petit apartat, assenyalant que la seva filla Francisca va néixer amb el que es diu "espina bífida", agreujada més endavant amb "hidrocefàlia".

– Afortunadament –afegeix– aquests temps han passat. La nina estudià, té la carrera de Turisme i treballa a "Sa Nostra".

– **Què desitges per al futur?**

– Salut i que aquesta salut i benestar sia també per a totes aquestes persones que estic servint i s'allargui arreu del món, juntament amb la pau sobre tota la humanitat tan carregada de conflictes.

– **Música, viatjar, esport, cinema, TV, lectura... què és el que més t'agrada?**

– Viatjar, música i alguna pel·lícula en la TV.

Veïnats que s'entretenen jugant a cartes els horabaixes d'estiu

– **Uns costums d'un temps o un mode d'esser que enyores?**

– Era molt agradable en una època passada –ens diu amb un somriure– sortir els vespres d'estiu a la fresca del carrer i canviar impressions amb els veïnats. Era un tracte molt familiar que fomentava les relacions humanes, que aleshores eren més sinceres i freqüents. Això ho enyoro.

– **Què opines de les festes de Sant Bartomeu?**

– M'encanten. Són úniques. Fins i tot et diré que m'emocionen. Tot el poble surt al carrer.

Ens hem trobat amb una persona de considerable sensibilitat. Compagina molt bé els seus sentiments respecte a les persones que assisteix, al temps que s'entusiasma per les festes del nostre poble.

El que més excel·leix d'ella és que no té afany de protagonisme.

Dins les seves impressions ens fa notar –entre altres coses– quan agraeixen les persones impedides les visites que les fan. És un toc d'atenció a la nostra solidaritat. Perdem el temps dins el cafè o davant un programa ridícul de TV, quan podríem acompanyar en certes ocasions dins la seva soledat algun o algunes d'aquestes persones. N'Antònia viu dins un ambient, es mou dins un món en què les relacions humanes juguen un paper molt important.

Ens preguntem si la nostra societat actual es fa càrrec i comprèn les dificultats i necessitats d'un col·lectiu –els malalts i impedits– que mereix tota la nostra atenció i ajuda.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

Para aquellos que tienen instinto.

Iniciador Biquette No 32659-8700; Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro impenetrable, cuatro tornillos de anclaje en el fondo, inscripciones: guerra oscura con pulsaciones de apertura de alta seguridad, impermeable hasta 50 metros.
www.maurice-lacroix.com

Fermin
Joiers

Porto Creso - Manacor - Cala Millor

MAURICE LACROIX
Switzerland
Tomorrow's Classics

9 artistes exposaren la seva obra plàstica

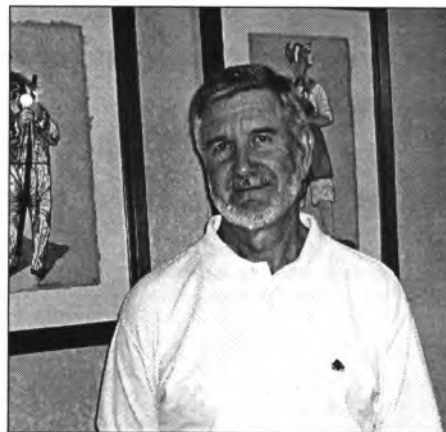
Mercé Laviña

Moltes cares i abundant varietat dignes de seriosa consideració i contemplació

Consuelo Torres

Autora de la portada del programa de festes, exposava olis damunt trella

Bernat Colomar

Plumilles, aiguaforts i litografies amb els cossiers com a rerefons

Biel Fornés

Una aportació pictòrica digne d'un artista madur

Aina Cortés

Exposició mixta d'aquarel·les, olis i cossiers plurals

Margalida Mateu

Pintures de cossiers, flors i bodegons excel·lien a ca seva

Christine Roelandt

Originalitat en ventalls, quadres i brodats ressaltaven l'exposició

Miquela Artigues

La seva ceràmica és excepcional

Antònia Tomàs

Olis i relleus damunt sac oferia la professora per a una obra benèfica

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Sant Bartomeu va omplir de goig COMPLIDA SATISFACCIO

Les persones més velles de Montuïà a l'Eucaristia

Des de la sortida dels Cossiers, dia 15, fins a la traca final del 25, els montuïrers visqueren entredits les festes d'enguany

Carme Pinteño Gómez
☎ 608 947 559

Carrer Donzella, 22
Tel/Fax 971 16 68 66
07260 PORRERES

—Les carreres de carretons foren un èxit

Moltíssima gent va acudir a les corregudes de la segona festa

Les corregudes de cintes, un entreteniment per als infants

Grup de Xeremiers de Montuïri va amenitzar l'Homenatge a la vellesa

El majors més que els nins gaudiren a les corregudes

Rompre ous, una vella tradició

En el concurs de dibuix infantil tots els participants foren premiats

E.S.
SES JARDINES
CTRA.MANACOR,KM.29,3
07230-MONTUIRI
TELF.971646146

XIII CONCURS DE CONTE CURT ANTONI GOMILA - SANT BARTOMEU 2004

Maria Dolors Gibert Palmero, de Terrassa, guanyà el 1r premi amb l'obra *Marcel, on és la mare?*

En el moment de donar a conèixer les obres premiades en els concursos de *Conte Curt Antoni Gomila - Sant Bartomeu* i de *Conte Juvenil Sant Bartomeu* del quals ja en van tretze edicions del primer i nou del segon, convé participar que enguany s'ha registrat una baixada pel que fa al nombre d'obres presentades, ja que de les 62 de l'any passat s'ha passat a 52 (51 al concurs de conte curt i 1 al concurs de conte juvenil).

Aquest descens és degut a l'escassa participació d'escriptors de la Comunitat Valenciana (l'any passat n'hi hagué 14 i enguany, només 5). Per altra banda, de les 9 obres de les Illes Balears de 2003, s'ha passat a les 15 d'enguany. En nombres exactes, idò, 25 obres són de Barcelona (gairebé igual que l'any passat), 3 de Tarragona, 3 de Lleida, 1 de Girona, 2 de Castelló, 2 de València, 1 d'Alacant, 6 de Palma, 3 de Montuïri, 1 de Ciutadella, 1 de Santa Eugènia, 1 de Moscarí, 1 de Capdepera, 1 de Lloseta i 1 de Marratxí.

Diuen que dubtar és de savis. Idò això és el que hem fet enguany els membres de jurat; hem dubtat, i

Els guanyadors (començant per l'esquerra): Mª Dolors Gibert Palmero (1r), Rafel M. Creus Oliver (2n), Miquel Àngel Maria Ballester (3r) i Jordi Tomàs Guilera (Accèssit)

molt. I és que, la veritat sigui dita, la qualitat, l'enginy i la bona pràctica literària de les obres finalistes no deixava altra opció a l'hora de decidir-nos per les que havien d'optar als premis. No obstant això, creim que hem pres una decisió lliure, encertada i democràtica. Estam segurs que, de tot plegat, Antoni Gomila n'estaria content i molt orgullós. I també

estam segurs que quan llegiu les obres, que esperam que es publiquin més endavant com cada any, gaudireu tant com ho hem fet els membres del jurat. Perquè d'això es tracta, de llegir per passar-s'ho bé.

I, finalment, volem compartir amb els lectors la idea de convertir el concurs de conte juvenil en infantil. I per què? La resposta és òbvia i clara: no hi ha participants al concurs juvenil. I si el que volem és incentivar que els infants de Montuïri escriguin, que participin en un acte cultural que organitza el seu poble i, evidentment, si volem fer poble, hem de fer un pensament. El fet que el concursos infantil significaria implicar els mestres, els pares i els alumnes de l'escola de Montuïri. Tal vegada, ajudariem així a algun gran escriptor a donar-se a conèixer.

ANTÒNIA FULLANA

Restaurant Es Molí d'en Perons

Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla

(Dimecres, tancat)

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

ACTA DEL JURAT

El Jurat qualificador del XIII Concurs de Conte Curt Antoni Gomila - Sant Bartomeu 2004 i del IX Concurs de Conte Curt Juvenil

El delegat de la Companyia de Seguros Gomila després d'entregar el primer premi a Mre Dolors Gibert, la guanyadora

Sant Bartomeu 2004, format per Onofre Arbona Miralles, director de la revista **Bona Pau**; Gabriel Gomila Jaume, psicopedagog; Catalina Barceló Mayol, professora de llengua catalana i literatura; Antònia Fullana Miralles, l'assessora lingüística i Jaume Ramonell Miralles, representant de l'Ajuntament de Montuïri, després de valorar les 52 obres presentades (51 al Concurs de Conte Curt i 1 al Concurs Juvenil) ha decidit:

1. Declarar deserts els premis del IX Concurs de Conte Curt Juvenil Sant Bartomeu 2004, patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri.

2. Concedir els següents premis del XIII Concurs de Conte Curt Antoni Gomila – Sant Bartomeu 2004, organitzat per la revista **Bona Pau**:

- Segon accèssit, de 150 euros, patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri, a l'obra *Bitllet de primera*, d'Alexis Fresnillo Safó, de La Roca del Vallès (Barcelona).

- Primer accèssit, de 150 euros, patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri, a l'obra *El conte de l'abecedari*, de Jordi Tomàs Guilera, antropòleg, de Barcelona, de 33 anys.

- 3r premi, de 300 euros, patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri, a l'obra *Temps, temps, temps*, de Miquel Àngel Maria Ballester, professor de religió, de Palma, de 39 anys.

- 2n premi, de 450 euros, patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri, a l'obra *Es Brusquer*, de Rafel M. Creus Oliver, freelance, de Palma, de 37 anys.

- 1r premi, de 750 euros, patrocinat per la Corredoria d'Assegurances Gomila, SA, a l'obra *Marcel, on és la mare?*, de Maria Dolors Gibert Palmero, mestra d'educació primària, de Terrassa (Barcelona), de 45 anys.

Glosa

Festes de Sant Bartomeu

Ja estam en es dos mil quatre, s'agost ja s'està acabant, poc a poc va refrescant i s'està molt bé a plaça; hi hem vengut, però colcant.

Són molts d'anys, més de vuitanta, mols anam coixeu, coixeu, quan sols jo en tenia deu llavors sí, venia a peu i recordar-ho m'encanta.

Anava a tots es carrers, per sa plaça i a l'Ofici; per veure es cossiers no era cap sacrifici; hagués pogut aguantar més.

Ara Sant Bartomeu és una festa ben complida, en fan casi tot es mes; pes majors, sa més garrida: gelat i xeremiers.

Que segueixi així per molts d'anys!

ANTÒNIA ADROVER

BIP Super Montuïri
supermercados Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria

Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31

Tlf. 64 63 14

Montuïri

Mallorcària VII

LLUÇ: És la paraula que designa el peix que en castellà s'anomena "merluza". Idò no hem de ser "merluzos" i hem de dir i escriure sempre "lluç" quan ens referim a aquest peix.

ENXUF o ENXUFAR: És la paraula mallorquina per designar l'acte i efecte d'enxufar; el forat per on s'enxufa un cable elèctric. També significa unir dues coses introduint-ne una dins la cavitat de l'altra; en castellà "enxufe" i "enxufar". Encara que siguin mots moderns presos damunt el radical xuf -que és una onomatopeia-, són preferibles a les paraules catalanes "endoll" i "endollar" d'etimologia desconeguda i que aquí a Mallorca mai no s'han usat.

SIULAR o SIULET: Així com diu F. de Borja Moll, res no justifica que s'excloquin les variants siular i siulet, més antigues i més conformes amb la seva etimologia (del llatí sibilare) a favor de les catalanes "xiular" i "xiulet" que ens aconsellen imposar.

QUADRO: Si tenim en compte que la forma "quadro" ja està documentada l'any 1403, re fuar-la a favor de la forma "quadre", és excessiu així com diu en Moll. Endemés el referent mallorquí és la

BENEDICCIÓ DEL PRIMER COTXE

Avui ja se'n coneixen poques de les persones que assistiren a la benedicció del primer cotxe a Montuïri, just davant dels graons, i possiblement gairebé cap d'ells és viva. Era l'any 1915, quan la nina que aguanta la cinta sols tenia 3 anys. Per tant va néixer el 1912 i va morir als 78 anys, el 18 d'agost de 1990. Aquesta nina és na Maria Miralles Ribas "Xicolatera", qui es va casar amb en Tomeu "Muix", per cert que una filla seva, també Maria, va morir atropellada per un cotxe al costat de l'antiga apotecaria, en en mig del carrer del Pou del Rei quan sols devia tenir 3 anys. Anava a collir una magrada que rodolava, el conductor no se'n temé i la va atropellar. També tengué altres dos fills, encara vius, en Tomeu i en Biel. El cotxe que es beneïa era un citroën "Llaç".

forma "quadro" provinent del llatí "quadru".

ESPÀREC o ESPAREGUERA:

Són les formes normals a les Balears. Les fomes espàrec i espareguera presenten la duplicació de la <<r>> degut probablement a la influència del castellà. Nosaltres hem d'utilitzar les

formes mallorquines "espàrec" i "espareguera" que són més correctes que les formes catalanes.

Expressions mallorquines

Tenir bony o bua: És diu d'una persona que surt d'una preocupació i es fica dins una altra. És a dir, que sempre té problemes o també mals físics.

Continuarem...

TOMÀS GARAU FEBRER

Restaurant (DIMARTS TANCAT)
Cà's Carboner

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Glosa

A Son Toni Coll

Un dissabte de l'any 1943, devers les 3 de la matinada un grup de joves montuïrers venien mig beguts de Lloret de Vista Alegre i quan passaven prop de Son Toni Coll un d'ells' amollà aquesta:

Son Toni Coll gloriós,
gent de sa flauta i es pito,
noltros venim de Llorito,
cada un pareixem dos.

¹- El qui la fé fou en Noguera de Llucmajor, qui aleshores tenia un germà futbolista que jugava amb el Montuïri. (La contà en Rafel "Móra").

Plaguicides

Repercussions per a la salut humana

La utilització de plaguicides en els sistemes de producció agrària intensius presenta un doble problema, ja que afecta d'una manera directa tant l'agricultor i el seu entorn, com el consumidor final, degut a la presència de pesticides en els aliments.

Els productes fitosanitaris abracen tot un arsenal químic per al control de plagues, sia quin sia el seu origen (animal o vegetal). Així tenim herbicides, acaricides, nematocides, fungicides, insecticides... que són substàncies tòxiques perilloses.

Com a símptoma curiós d'actualitat es pot afirmar que es consumeixen entre 3 i 4 milions de tones, la qual cosa ens proporcionaria a cada habitant del planeta una mitja de mig quilo de plaguicida a l'any. I existeixen uns 50.000 plaguicides comercials diferents dels qual la Comunitat Europea en controla uns 800.

Tots aquests productes són perillosos per al medi ambient, particularment perquè contaminen l'aigua, el sòl i l'atmosfera. Per aquest motiu s'aconsella el rentat mecànic de fruites i verdures i pelar totes les fruites. I encara s'ha de recordar que són composts biocides i, per tant, actuen contra éssers vius.

La cocció redueix del 80 al 95% les restes de plaguicida a excepció –i això és molt important– d'alguns carbamats que d'aquesta manera incrementen la toxicitat.

Per a l'OMS (Organització Mundial de la Salut) l'aplicació de més de 5 quilos per hectàrea es considera excessiu.

En els coneguts com a cultius "so-ta plàstic" se solen espargir entre 30 i 40 quilos per hectàrea, motiu pel qual crec que sobren comentaris a l'entorn del consum d'aquests productes.

L'AGRICULTURA ECOLÒGICA, UNA SOLUCIÓ ADEQUADA

I tornant posar esment a l'entorn dels problemes de salut, segons l'OMS, els agricultors que empren fitosanitaris no sempre els diagnosti-

quen adequadament, motiu pel qual poden sorgir tres tipus de situacions: a) passar desapercebuts i desaparèixer a les poques hores d'estar exposats; b) ésser diagnosticats equivocadament i confusos amb altres malalties, i c) aparèixer al cap d'un temps en forma de patologies cròniques o degeneratives.

I per acabar, cal recordar que existeixen agricultures alternatives com la biològica, orgànica, ecològica..., aquesta darrera més emprada

de cada dia per les seves innombrables avantatges, ja que aquesta modalitat d'agricultura no empra cap tipus d'agroquímica. Els homes i dones ja entrats en anys recordaran que hi havia una agricultura sana, molt sana, que s'anomenava agricultura dels *formiguers*.

Aquestes línies no volen ser més que un consell a tots aquells que empren o manipulen plaguicides, als quals els aconsellam que tinguin molt d'esment i que llegeixin bé les instruccions abans d'emprar-los, tant pel seu bé com pel de la humanitat...

APOTECARI TITULAR

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

Ses Donades, una de les possessions més antigues de Montuïri

Fins a la dècada dels anys 60 fou la clàssica casa del fora vila mallorquí

En el segle XIII apareix documentada la possessió de Ses Donades, la qual, aleshores, pertanyia a les monges de Santa Margalida. Una extensió situada dins el terme de Montuïri entre Son Pastor, Son Manera, Son Picornell i es Guerrer. Es troba, per altra part, que l'any 1685 tenia cases i era dedicada al conreu i a la ramaderia ovina i era una de les més importants del nostre terme. Aquelles cases antigues foren desfetes i tornades muntar sense posar-hi el degut esment.

Segons les dades que hem pogut recollir, un dels darrers propietaris de la totalitat de la possessió de ses Donades –aleshores amb molta més extensió que ara– fou Ignaci Moragues, de Binissa-lem, una de les persones que tenien més hisenda de Mallorca, el qual, a la meitat del segle passat, va vendre aquestes terres a Jordi Gual Garau, de Porreres, qui estava casat amb Isabel Noguera, també de Porreres. D'aquest matrimoni tengueren una filla, na Catalina, però al poc temps dit Jordi va enviuar.

Després i casat en segones nupcies, aquesta vegada amb una montuïrera, Catalina Aloy "Serena", tengueren altres tres filles, de les quals una va morir essent molt nina.

L'amo en Pere davant la casa de Ses Donades uns anys abans de morir

Quan en Jordi Gual va morir deixà usufructuària a la seva esposa i llegà en herència a la filla de la primera dona un tros de la finca que confrontava amb la carretra. Per cert, que quan el notari va escriure això, en vida d'aquell va romandre solventada l'obligació de la llegítima. D'aquesta manera na Catalina es conformà, perquè si hagués fet usufructuària a la segona esposa hauria hagut d'esperar la seva mort per fer-

se càrrec de dita propietat.

A la mort de Catalina Aloy, qui havia estat usufructuària, s'inicià un plet entre els hereus perquè havia deixat una part a una filla i la resta, a l'altra. Una era na Catalina (mare d'en Pere de ses Donades, avui de 85 anys) i l'altre na Coloma (casada amb en Biel Fullana "Galiana").

Na Catalina no va fer testament fins que es va trobar greu a la clínica. Féu hereus als seus fills, Catalina, Pere, Jordi i Tonina Aina.

La part que correspongué a na Coloma va anar a na Isabel, filla de la primera esposa d'en Jordi.

Això ocorria l'any 1925, any que moriren les dues Catalina: la mare, de 90 anys, i la filla, de 35, Catalina Gual Aloy, de la qual, per ascendència materna, n'era padrí Pere Mayol Sastre i la mare era cosina de Joan Oliver Sastre, metge de Meià, ja que el seu pare era Joan Mayol Oliver.

De la petita i actual finca de ses Donades –les cases encara són les mateixes, si bé amb algunes petites modificacions– n'era propietari Pere Mayol Gual, casat amb Sebastiana Verger Gomila. Tengueren dos fills, ara d'una seixantena d'anys: Joan i Antoni. El primer és fadrí i en Toni,

Hotel Rural Es Figuerol Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

casat, si bé sols té una filla: Sebastiana Antònia Mayol Ballester.

DURANT UNS ANYS FOU UN GRAN HORT

Mirant cap a tramuntana, poc distant del poble de Montuïri, un poc amagades per una desenvolupada alzina, es destrien les cases de Ses Donades dalt un turó. La finca té una extensió d'unes tres quarterades i mitja, més uns quants quarts separats de la finca principal, no gaire lluny. També posseeixen altres finques un poc més allunyades i a més tenien llogades o ho conreaven a mitges unes quantes quarterades. Segons Joan Mayol, actual amo, cultivaven en total unes quinze quarterades.

Fins a la dècada dels anys 60 fou la clàssica casa del fora vila mallorquí. Les seves produccions: cereals, llegums ametles, figues, un poc d'hort, melons i tomàtiques en secà i altres produccions.

De bestiar: una vaqueria amb tres a quatre vaques lleteres, uns quants vedells, una truja o dues, una engreixada de porcs, i bastant aviram: gallines i pollastres, coloms, indiots, ànneres... Per realitzar les tasques pròpies del conreu hi havia un parell de bísties.

Dins la dècada dels anys 60-70 del passat segle, varen ampliar l'hort pel fet de comprar una finca veïna, d'una quarterada i mitja d'extensió, aproximadament, amb una sinya a l'amo en Mateu "Confiter" que aquest havia heretat del capellà de Son Boivàs. A partir d'aquí l'amo en Pere, la madona i els fills Joan i Toni durant uns anys es dedicaren a les produccions hortícoles. Llavors en Joan es va treure el carnet d'instal·lador electricista i es va dedicar juntament amb el seu germà Toni, que en pau descansa, a aquest ofici.

Vengueren uns anys eixuts les aigües de les sínies se varen esgotar, varen fer unes perforacions i es va captar aigua a uns 100 metres de profunditat. I això féu que disposant d'aigua abundant l'amo en Pere i la seva esposa estenguessin més fins arribar a fer 14 o 15 quarts d'hort, ja que varen llogar més terra a veï-

Bastants detalls encara ara omplen les cases de la possessió de Ses Donades

nats. Produïen tota mena de verdures: pebres, tomàtiques, cebes, porros, bledes, espinacs, julivert, raves i pastanagues... A ses Donades hi havia tot l'any hortalissa.

Per portar-ho bé i fer-ho possible tenien gairebé de cap a cap d'any dues o tres jornaleres i a l'estiu, el temps de més feina, arribaven a tenir fins a 6 dones.

Actualment, com ha succeït arreu, es pot dir que Ses Donades s'ha quedat sense producció, la poca que hi ha es redueix a un poc d'hort per a les necessitats de la família i un redol d'arbres fruiters: pomeres, pereres melicotoners, cireres, pruneres les quals l'amo en

Joan les té per entretenir-se i de pas assaborir i regalar als amics bona fruita.

Allò que sí que hi ha són records. Hi ha l'estable de les bísties, l'empallissador o sigui sostre per entrar palla, la perxa del batre, carretons, els ormeigs que s'empraven per conrear.

Contrastant amb el que era antany, allò que hi havia fins fa poc a les porxades que l'amo en Pere emprava per emmagatzemar patates i compondre el caixons d'hortalisses i els estables de vaques i bísties, ara s'ha convertit en un magatzem de material elèctric.

SION NICOLAU
O. ARBONA

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE TAULO

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlf. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Es sequer de Sa Cova

Tota aquesta colla anava a "estiuellar" al sequer de can Baco.

Els 50 i pico d'anys que ja han passat fa que no hàgim pogut distriar-les totes, ja que un bon grapat encara eren nines. Així i tot començant per la primera filera de dalt hem conegut en Sebastià Baco, Margalida Pelosa, Maria Baca, Margalida Lluca, un home de Felanitx (el que portava els comptes), una desconeguda, Magdalena Fullana, una nina, una Gelat que fa poc es va morir, un extern, una Baca que vivia davant ca madò Mestret, una desconeguda, una tia de na Soqueteta, Catalina Rustida, Joana de s'Estany (la darrera de la dreta), un nin petit, Catalina Baca, Francisca Salada, Joana Baca, Maria Muixa (la que duu el capell tan elegant), dues desconegudes, Tomeu Baco, Margalida Baca, les dones del mig són Margalida Polla, una de Son Vanrell, la mare dels Soquetes, la mare de les Xoroies i Joana Aina Rustida

Records d'infantesa

He pogut veure a la fotografia d'abans, de quan era nina i els estius anava amb el meu pare i les meves germanes al sequer de Sa Cova on molts d'horabaixes venia a vendre gelat un gelater que vivia al carrer del Pujol i les que podien en compraven i en menjaven. Aleshores mon pare feia el sequer amb en Tejedor de Felanitx.

Treballar al sequer en aquells temps era com ara anar a Sa Colònia. Hi venien a fer feina aquelles dones que tal vegada no en feien durant l'any, si bé dedicaven aquest mes a xapar albercocs. El sequer va arribar a ser una cosa típica del poble. No hi havia ni rics ni pobres, tothom volia anar al sequer. Generalment tot eren dones, sols hi havia dos o tres homes que entraven dins l'assegador, on precisament

Com ara anar a Sa Colònia

amb sofre s'exterminaven els microbis dels albercocs. El sequer, el xapar els albercocs, era més cosa de dones que no d'homes.

Al sequer hi venia molta gent, algun any arribàrem a ser més de seixanta persones. La plena eren dues o tres setmanes, però generalment es perllongava per espai d'un mes o més, perquè llavors, en acabar de xapar, encara havien de llevar el sec, fer net. Generalment feia bon temps, però hi hagué anys que va ploure i això donava perjudicis, ja que havies d'anar a entrar el sec perquè no es banyàs. I nosaltres encara teníem Sa Cova que li podien entrar. Ara

bé, no sempre els traginàvem; a vegades tapàvem els canyissos amb teles o lones; el plàstic encara no existia. S'ha de tenir en compte que hi havia al voltant de 5.000 canyissos. Adquiríem els albercocs madurs a Montuiri, als pagesos que en tenien. Disposàvem de dones que estaven a llocs estratègics, com és ara als Creuers, i allà, en passar el carros, compraven els albercocs per a nosaltres i posteriorment un camió anava a recollir-los i els abonàvem una comissió. Una vegada secs se'ls enduien cap a Felanitx dins caixes i en tenir-los allà els triaven i finalment els enviaven fora de Mallorca dins caixes. El meu pare, en Sebastià Baco, era el propietari del sequer de Montuiri.

JOANA MORA

5 equips montuïrers al Torneig de sa Llum

- Alevins
- Benjamins
- Cadets
- Infantils
- Juvenils
- Nines portadors del banderins
- Antoni Nicolau reb el trofeu Mosquera

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General
Pediatría
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia Vascular
Alergologia
Urologia

LLUCMAJOR

HORARI:
de les 9,00 h.
a les 21,00 h.

Clínica Dental
Odontologia
Medicina Estètica
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X., Radiologia
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Endocrinologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MÚTUA - ALLIANZ - CASER - PLANAS - D.K.V. - AGROUPAMA - IMECO - MEDIFIATC
MÚTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMÈDIC - SANITAS - SERSANET - LA BOREAL - L'ALIANÇA - LA ESTRELLA - VITALICIO - WINTERTHUR
MÚTUA D'ACCIDENTS: ASEPEYO - FIMAC - FRATERNIDAD - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - UNIVERSAL - BALEAR

Plaça d'Espanya, 56 - C/ Ciutat, 12 - Tels: 971 12 00 64 i 971 12 00 21 - Fax: 971 12 04 26 - (Llucmajor)
www.cemllucmajor.com

Festes de l'escuma

L'Insdtitut Municipal d'Esports va organitzar aquest passat agost les festes de l'escuma a les quals hi participaren nins i nines de Montuïri. A més també s'hi feren tallers i una festa de jocs d'aigua a la piscina municipal de la qual en són un mostra les dues fotos que presentam

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

FUTBOL

III Nacional

Eivissa, 2 - Montuïri, 0

El passat 29 d'agost va començar el campionat de lliga de III divisió nacional i al Montuïri li va correspondre jugar a Eivissa on va disputar un encontre acceptable en el qual els locals es varen haver d'esforçar per aconseguir la victòria ja que la primera part fou de domini del Montuïri, però sense gols. I a la segona, d'un color local, fou l'Eivissa el conjunt que va marcar els dos gols que li donaren la victòria. Així i tot els montuïrers tornaren satisfets i amb esperances de tornar assolir una bona classificació en el torneig que acaba de començar.

Copa Federació

Vilafranca, 4 - Montuïri, 3

Montuïri, 1 - Vilafranca, 2

(Nota: Essent que el Montuïri va impugnar aquest darrer partit per alineació indeguda del Vilafranca, s'està a l'espera de la decisió de la Federació)

XXXII Torneig de sa Llum

Resultats dels equips montuïrers

Juvenils B

Montuïri, 3 - Ramon Llull, 1

Montuïri, 0 - Son Cotoner, 5

S. Cotoner, campió; Montuïri, sub-campió

Cadets B

Montuïri, 0 - Ramon Llull B, 0
(guanyador Montuïri per penals)

R. Llull A, 2 - Montuïri, 1

(el Montuïri quedà quart)

Infantil F-7

Montuïri, 3 - Petra, 3

(guanyador Montuïri per penals)

Aleví F-7 (Quadrangular)

1r. Ramon Llull, 2n. Son Cotoner,

3r. Montuïri, 4t. Penya A Llubí.

Benjamí F-7 (Quadrangular)

1r. Ramon Llull, 2n. Son Cotoner,

3r. Montuïri, 4t. Sta. Eugènia

2ª Regional (amistós)

Montuïri, 2 - Pilares Soledat, 1

LA VI EDICIÓ DE LES "2 MILLES URBANES, SANT BARTOMEU, 2004

Carles Coll González, del CA Montuïri, vencedor absolut

Miquel Tous, guanyador dels locals

Els onze corredors locals en el moment de la partida

El dissabte 21 d'agost s'organitzà, al bell mig de la nostra vila horabai-xenca, la VI edició de les "2 milles urbanes, Sant Bartomeu, 2004".

El vencedor absolut masculí i protagonista estel·lar del capvespre atlètic fou en Carles Coll González, adscrit al CA Montuïri i actual campió de l'arxipèlag dels 1.500 m. lli-

sos, el qual, a més, imposà un nou registre cronomètric en aquesta competició, ja que recorregué els 3.218 m (2 milles) en només 9 minuts i 30 segons. Seguidament entraren a meta tres corredors més del nostrat CA Montuïri: en Joan Puigserver Barceló, segon classificat (9'38"), en Javier Jiménez, tercer i en Manuel Picó, quart.

Pel que fa a la prova absoluta femenina triomfà l'artanenca Maria

El vencedor d'aquesta edició i actual campió de l'arxipèlag dels 1.500 m. llsos, imposà un nou crono: 9 minuts i 30 segons

Ramis Esteva amb una marca de 12'13". A continuació la flanquejaren en el podi na Fina Hisado, del CA Montuïri i l'escoesa Lauren Mckein, del Club Standingpalma.com.

Referint-nos a la participació dels veterans cal mencionar la victòria del montuïrer Joan Barceló Prohens, de l'Opel-Felanitx, en categoria de 60-64 anys, amb un crono de 13'27", per davant del britànic George Tunnell. Després es classificà en quart lloc el felanitxer Sebastià Adrover, de l'Opel-Felanitx, i en cinquè, en Basilio Martínez, de l'Associació de Veterans de Balears.

En la correguda reservada per a la gent local hi prengueren part onze corredors, entre els quals sobresortí en Miquel Tous Verger, invertint-hi un temps de 12'54". En segona posició, 4 segons després, entrà Jordi Covas; tercer fou en Tomeu Pont (13'09"), quart en Baltasar Tous (13'17") i cinquè en Llorenç Miralles.

J. BARCELÓ

Biel Cerdà "Rupit" i Rafel Miralles "Ferrer" destaquen en el ciclisme illenc

El ciclista montuïrer Rafel Miralles va guanyar la cursa ciclista que es va celebrar a Sant Joan en un circuit urbà amb motiu de les festes patronals.

D'altra banda, en Biel Cerdà va participar dia 29 d'agost a les curses de les festes patronals de Maria a una prova de ciclisme de promoció. Independentment del resultat competitiu cal remarcar que el president del Club Ciclista Montuïri va ser obsequiat amb un trofeu després de mostrar la seva gran esportivitat a la passada edició del trofeu ciclista Pla de Mallorca en la qual va regalar una copa a un dels ciclistes de Maria.

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MAN'S

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

Porreres

AVIA

CAT

ART

DESIGN

adidas

Curset Prematrimonial

Convidam totes les parelles que pensin casar-se durant aquest any a participar en el curset Prematrimonial que es farà a la parròquia de Costitx del 27 de Setembre a l'1 d'Octubre. Per a més informació adreçau-vos a la rectoria a l'hora del despatx parroquial.

Festa de Sant Miquel

Amb motiu de la festa de Sant Miquel (dia 29 de setembre), també aquest any, volem celebrar l'Eucaristia al Puig, al peus de la Mare de Déu de la Bona Pau. Si el temps ens ho permet, ho farem el diumenge dia 3 d'Octubre a les 12'00. Després de l'Eucaristia dinarem plegats de torrada. Els beneficis que s'obtinguin aniran destinats a pagar les despeses de la restauració de la teulada i del parallamps. Vos pregam participació i col·laboració.

Podreu adquirir els tiquets a 10 euros pels adults i 5 pels nins/es (menys de 12 anys). Podeu comprar-los als comerços següents: Cana Serra, tenda de les Xoroies, a l'Ajuntament, al local de la Tercer Edat, també al despatx parroquial. Vos donarem més informació en el moment adient.

Catequesi de precomunió i comunió

Convidam tots els pares i mares que vulguin apuntar els seus fills a la catequesi de precomunió i comunió que ens ho comuniquin al despatx parroquial a partir del dimecres dia 15 de Setembre.

Col·lecta de Sant Bartomeu

Ens és gratificant comunicar a la feligresia que la col·lecta que férem el dia de Sant Bartomeu per ajudar a les despeses de l'adob de la telada i del parallamps va pujar 782 euros, una quantitat estimada que des d'aquí agraïm.

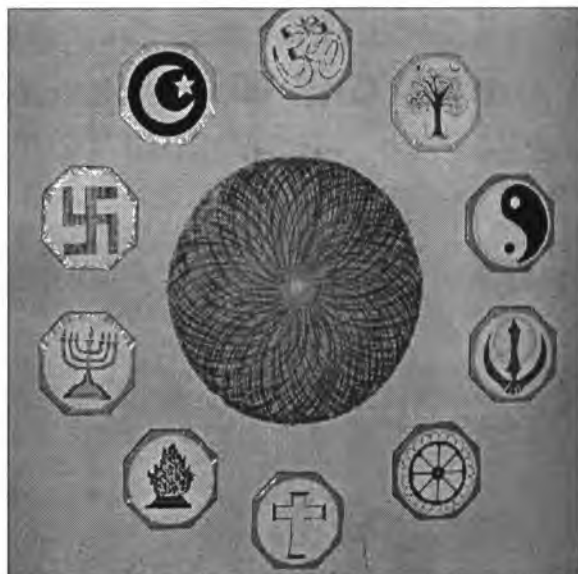
El P. Joan Pocoví, M SS CC, es trallada

Una vegada haver finalitzat els motius pels quals el P. Joan Pocoví va residir a Montuïri, el Superior General dels MM SS CC amb com-

plaença de l'interessat ha decidit que a patir d'aquest setembre passi a residir a Roma on desenvoluparà els serveis propis del seu ministeri.

Logotip de les religions

Al llarg del curs que ara començam ens hem proposat dedicar un comentari a les diverses religions del món, per al qual aquest logotip serà de gran utilitat. →

Per al curs 2004-2005 Noves propostes pastorals

Molts de documents de l'Església posen de relleu que la Pastoral s'ha d'adaptar als signes de temps i ha de respondre a les necessitats del moment present.

Aprofitam l'avinentosa per comunicar-vos algunes pautes pastorals de la parròquia que volem estrenar a partir del mes d'Octubre. Aquests canvis responen a peticions que ens han fet algunes persones de Montuïri. Després de dialogar-ho amb el Consell Parroquial hem acordat:

Sagrament del Baptisme

A partir del mes d'Octubre es podrà batejar:

El segon dissabte de cada mes i tots els diumenges en l'Eucaristia de les 12 excepte el quart ja que és la missa amb nins. La petició s'ha de fer amb dos mesos d'antelació.

Demanam l'assistència a una xerrada prebaptismal abans de la celebració del sagrament.

Primeres comunions

La Parròquia demana que les Primeres Comunions es facin comunitàriament; en cas que per problemes justificats no es pugui fer, es podrà fer-ho en qualsevol Eucaristia de precepte.

Sagrament del Matrimoni

Es podran celebrar a la parròquia

i també a l'ermita del Puig. Els no-vis podran elegir el dia i l'hora. A la parròquia convé celebrar-se dues hores abans de la celebració de l'Eucaristia de torn.

Demanam l'assistència al curset prematrimonial. És necessari preparar l'expedient matrimonial amb tres mesos d'antelació.

Noces d'argent i d'or

Segons la normativa pastoral del bisbat de Mallorca, les noccs d'argent, a ser possible, es demana que es facin a l'horari d'una missa de torn. Mentre que les noccs d'or es poden fer el dia i l'hora que els esposos desitgen. A Montuïri es podran fer tant a la Parròquia com també a l'ermita del Puig.

Exèquies dels difunts

Les persones que moren al poble, a la seva pròpia casa; les exèquies es podran fer una hora abans del trasllat al cementiri. Les persones que moren a un hospital se suggereix que la família ho demani al sacerdot de l'hospital i allà mateix es podran fer les exèquies.

Com de costum abans de la celebració de l'eucaristia funeral es resarà el rosari.

Aquestes noves pautes pastoral volen ser expressió de servei al poble de Montuïri.

Temps passat

10 anys enrere

Setembre 1994

Èxode de futbolistes

Al començament de la temporada 1994-95 i per desavinences o per qüestions econòmiques, 15 jugadors montuïrers varen fitxar per altres equips de la comarca: 9 a Sant Joan, 4 a Vilafranca, 1 a Algaida i 1 a Felanitx. Una desbandada que s'hauria d'haver evitat i de la què se'n parlà desfavorablement.

25 anys enrere

Setembre de 1979

Estudi del català a les Escoles

A principis d'aquest setembre de 1979, com a començament del curs escolar 79-80 es va iniciar a les Escoles l'estudi de la llengua catalana en la modalitat de Mallorca, en diferents cursos. Com també a partir d'aquesta data va romandre en caràcter potestatiu dels pares l'ensenyament de la religió.

Accident mortal

Mentre es dedicava a l'escalada en el *Cavall Bernat*, al Port de Pollença, dia 16 de setembre de 1979 va caure mortalment el jove de 18 anys, Pere Sampol Fornés.

50 anys enrere

Setembre de 1954

Obres municipals

Després que l'Ajuntament ho hagués proposat, el *Boletín Oficial de la Provincia* va publicar dia 30 de setembre de 1954 el pla de cooperació provincial el qual inclou les obres de construcció del nou clavegueram i de la nova casa de la vila.

100 anys enrere

Setembre de 1904

La romana pública no pesava bé

El batlle va donar compte al ple de dia 27 de setembre de 1904 que la romana del pes municipal no era fidel, motiu pel qual s'acordà recompondre-la o, si no fos possible, comprar-ne una de nova. Tot i això, després de moltíssimes queixes de la gent, el mes següent se'n comprà una altra, que va costar 100 pessetes.

Fases de la Lluna

Setembre, 2004

6 Quart minvant | 21 Quart creixent
14 Lluna nova | 28 Lluna plena

Demografia

Agost de 2004

Naixements

Dia 3.- Bartomeu Bennassar Font fill de Bartomeu i de Margalida.

Dia 3.- Jeroni López Fernández fill de Pere i de Basília.

Dia 9.- Xavier Riera Feliu, fill de Diego i de Mª Victòria.

Defuncions

Dia 19.- Joana Aina Manera Manera "Carro", viuda de 88 anys.

Dia 28.- Gabriel Nicolau Garau "Roca", separat de 93 anys.

Paella de verdures

Ingredients

300 gms. d'arròs • 2 albergínies • 4. pebres vermells • 2 tomàtiques grosses • 1 ceba • 2 alls • 2 tasses de maionesa • brou de verdures.

Elaboració

Es torren els pebres vermells, les albergínies i les tomàtiques. Se sofregeix la ceba i l'arròs amb els alls. Amb el brou de les verdures i l'arròs es fa com una paella. Uns minuts abans de ser cuita hi posam les verdures torrades, per damunt. Si ho volem, ja servits els plats, hi posam la maionesa.

CATALINA SASTRE ROCA "PETRERA"

Pluviometria

Agost 2004

Dia 4..... 6'2 litres m²

" 29..... 1'6 " "

" 30..... 6'0 " "

Total .....13'8 " "

Noces d'or

29 setembre 1954

Miquel Mayol Fullana "Teresa" amb Magdalena Massanet Miralles "Cardaixa"

Noces d'argent

8 Setembre 1979

Guillem Ferrer Arbona "Queletl" amb Maria Antònia Gomila Comas "Pellusca".

29 setembre 1979

Llorenç Català Barceló "Molondro" amb Joana Mayol Mora "Nyola".

Apotecaries

5 Sbre. Montuïri | 19 Sbre. Porreres
12 " Petra | 26 " St. Joan

Antigues cançons amoroses

Guerrera meva sabràs
que cant fort perquè me sentis,
que baldament te rebentis
si vull no t'hi casaràs.

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

La dama en un moment de l'actuació

El dimoni va estrenar vestit

El penúltim ball del dia de Sant Bartomeu

Marga va assolir una excel·lent actuació

compagament i orgull
l'organització i el
del carrer